

Vi har brug for de gamle sorter

Af Anders Borgen, Houvej 55,
9550 Mariager

Thor Gunnar Kofoed skriver i lederen i forrige nummer af Frøavleren, at han ønsker et totalt forbud mod gamle sorter i forbindelse med revisionen af EUs frølovgivning. Et forbud vil især ramme nicherne og vil dermed bremse innovationen.

Planteforædlingen bliver i stigende grad koncentreret på få firmaer, der fokuserer på store markeder af få afgrøder. Der bliver stadig forædlet foderhvede, rajgræs og hvidkløver i Danmark, men ikke længere rug, havre, grønsager eller frugt, og der forædles

slet ikke sorter til økologisk dyrkning.

Mange foderafgrøder er velforsynede med moderne sorter, men hvis man vil arbejde med en nicheproduktion, er man efterhånden på herrens mark.

Den danske restaurant Noma er udpeget som verdens bedste, og her serverer man brød bagt af Ølandshvede, som er en gammel sort med speciel smag. Maltbygssorten Imperial, som kom til Danmark omkring år 1860, giver i økologisk landbrug et højere udbytte end den moderne målesort Power, og den smager bedre.

Vi hører hele tiden, at vi i Danmark skal være innovative, men i fødevaresektoren løber man ind i det problem, at planteforædlingen først bliver koblet på, når markedet er stort nok. Når man arbejder med nicheproduktion, er man derfor ofte henvist til at anvende gamle sorter eller materiale, som ikke er færdigforædlet. Moderne sorter er ikke altid gode nok, da de ofte er forædlet til en anden anvendelse eller til en anden region.

Heldigvis står Thor Gunnar Kofoed ret alene mit synspunkt.

Både Landbrug & Fødevarer og et bredt politisk

flertal med Fødevareministeren i spidsen ønsker at liberalisere frølovgivningen netop for at gøre tingene lettere for nicherne.

Det er svært nok i forvejen at arbejde med fødevare-innovation, men lovgivningen behøver ikke at gøre tingene værre, end de er i forvejen.

Hvorfor skal landmændene tvinges til at købe moderne sorter, hvis gamle sorter er bedre? Det må da være landmændene og afsætningsmulighederne, der bestemmer sortsvalget - ikke embedsmænd, lobbyister eller EU-politikere.

Gamle sorter kan have kvaliteter

Af Thor Gunnar Kofoed, formand
for Frøsektionen

Der findes mange tusinde gamle sorter i Europa, og meget få af dem er bevaringsværdige i forhold til den generelle fødevareproduktion i EU.

I takt med, at vi bør stille strengere krav til kvaliteten i forædlingen, som giver landmanden bedre udbytter og indtjening, må vi også forlange, at der er

rimelige regler for, hvornår man kan kalde en sort bevaringsværdig.

Skal det for eksempel være rimeligt, at en gammel hvedesort, der er kraftig smittespreder af gullrust, bare kan dyrkes uden hensyn til naboer, der enten får markant lavere udbytter på grund af smitten eller må sprøjte mere med et svampemiddel?

Derfor har vi i arbejdet til den kommende frølov-

givning gjort det klart, at det mindste, man må forlange af dem, der ønsker at benytte en gammel sort, er, at de undersøger den viden, der fortæller om sorten, og hvorfor sorten engang gik ud af markedet, hvilket Anders Borgen meget flot gør.

Hvis sorten har gode kvaliteter til en nicheproduktion uden problemer med naboer eller andre, så skal det selvfølgelig være muligt.

Om jeg står alene med mit synspunkt, er nok en subjektiv vurdering, men både Landbrug & Fødevarer og i COPA/COGECA har i flere forskellige udvalg i flere år arbejdet i denne

retning. Jeg mener ej heller, at Fødevareministeren skulle være villig til at give det helt frit, da det vil have meget store konsekvenser for forædlingsarbejdet og fødevaresikkerheden på sigt.

Vi skal lige huske på, hvorfor har vi denne frølovgivning. Det er for at beskytte forbrugeren. Forbrugeren er i første omgang landmænd, men i næste led er det den der spiser produktet, og der har jeg i de seneste rigtig mange år ikke hørt om, at nogen lovgivning skulle lempes, ej heller over for en økologisk nicheproducent.

Frøavlerforeningen Nordjylland

Mandag 30. maj kl. 19.00

Frøavlerforeningen Nordjylland afholder mandag 30. maj kl. 19.00 markvandring på Birkelse Gods samt på Ny Hammelmose.

Vi mødes på Birkelse Hovedgård, hvor Jens Jungersen fortæller om erfaringerne med driftsfællesskabet JSJ-Agro, der driver planteavl på 2.100 hektar. Herefter kører vi - i egne biler - ud og ser på frømarker: To marker med en tidlig tetraploid fodertype udlagt i vårbyg og renbestand samt en mark, tilsået med en sen diploid plænetype.

Markvandringen afsluttes med en lille forfriskning hos Hans Toft på Ny Hammelmose.

Alle er velkomne, også fra vores naboforeninger. Tilmelding til Jens Guld, guld@post7.tele.dk eller tlf. 22 20 35 55.

Ringkøbing Amts Frøavlerforening

Tirsdag 17. maj

Markvandring i en pilemark i nærheden af Ulfborg, hvor Vestjysk Landboforening fortæller om dyrkning af pil.

Efterfølgende besøger vi Thingstrup Maskinstation, hvor vi ser på frømarker, maskiner og slutter af medølser, øl og vand.